

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty, kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych, spowodowanych siłą wyższą, (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6łam. 15 gr., na str. 3łam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P.K.O. Nr. 145266.

Czcionkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemmieście n. Drwęcą.

Rok I.

Nowemiasto n. Drwęcą, wtorek 4 grudnia 1934 r.

Nr. 54.

Zagadnienie kryzysu gospodarczego.

Chcąc bardzo ogólnie scharakteryzować kryzys, możemy go określić jednym słowem — chaos. I rzeczywiście kryzys jest pewną dezorganizacją życia gospodarczego w rozmaitych jego dziedzinach. Kryzys bowiem niekoniecznie i nie odrazu ogarnia całe gospodarstwo narodowe. Zazwyczaj zaczyna się on najpierw od rolnictwa, co przejawia się w stale zaznaczającej się niższe cen płodów rolnych. Oczywiście niższe cen płodów rolnych musi w skutkach swoich wywołać również niższe cen artykułów przemysłowych. Cena jednak artykułów przemysłowych niema tendencji do stałego spadku, jak to się widzi w rolnictwie. Wpływa na to cały szereg przyczyn.

Wskutek tego, że cena artykułów i płodów rolnych jest niewspółmierna w stosunku do cen wytworów przemysłowych — kureczy się rynek zbytu, zarówno na artykuły przemysłowe, jak i rolne. Wskutek spadku bowiem cen płodów rolnych zmniejszyła się ogromnie pojemność rynku, zarówno wewnętrznego, jak i światowego na artykuły i wytwory przemysłu. Dlatego skutki kryzysu najsilniej odczuwają albo kraje wybitnie rolnicze, albo wybitnie przemysłowe. Kraje rolnicze nie mają za co kupić potrzebnych im fabrykatów, a wskutek tego kraje przemysłowe nie nabywają w tych krajach środków żywności, a w każdym razie znacznie mniej niż przed kryzysem. W ten sposób obserwujemy tworzenie się t. zw. „nożyc cen“. Zamknięcie tych „nożyc“ i wyrównanie zdolności nabywczej jest troską i celem polityki gospodarczej prawie każdego państwa obojętego falą kryzysu.

Najmniej ujemne skutki kryzysu odczuwają kraje rolniczo-przemysłowe, w nich bowiem przemysł musi się dostosować do rynku wewnętrznego, a ponieważ w krajach tych niema tak dużego procentu ludności rolniczej, jak w krajach typowo rolniczych, przeto rynek ten tak znacznie się nie zmniejsza. Z drugiej strony w krajach tych na wzajemne ustosunkowanie się cen fabrykatów i płodów rolnych oraz surowców wpływa skuteczna polityka gospodarcza państwa, co nie da się skutecznie w państwie wybitnie rolniczym, które musi wytwory przemysłu sprowadzać z zagranicy.

Przyczyną braku zbytu na artykuły przemysłowe jest likwidacja przedsiębiorstw, która następuje wskutek utrudnienia kalkulacji kupieckiej. Ceny bowiem stale spadają, rynek się zmniejsza, a wzmagają się konkurencja, życie gospodarcze kraju znajduje się na samem dnie depresji.

Ponieważ przemysł jest więcej sprężysty i aktywny od rolnictwa, broni się przed dalszym spadkiem cen, tworząc zrzeszenia producentów: kartele i trusty, które usiłują ograniczyć wolną konkurencję, zatrzymać dalszą niższe cen, oraz powiększyć rynek zbytu, organizując eksport. Dla ustalenia cen i rozdzielenia pomiędzy siebie kontyngentów na rynkach światowych powstają dalsze nadbudówki w postaci kartelów międzynarodowych np. kartel stalowy, cementowy i t. d. Dlatego to w okresie kryzysu potworzyło się tak dużo porozumień, układów i konwencji gospodarczych, zarówno wewnętrznych, jak i międzynarodowych. Zamiast jednak złagodzić pogłębiły one tylko kryzys, bo zawiody pokładane w nich nadzieje.

Gdyby rolnictwo można było zorganizować w ten sposób, jak przemysł, zagadnienie byłoby rozwiązane — nastąpiłaby wyższa cen i zamknięcie „nożyc“.

Jednak struktura rolnictwa nie odpowiada takiemu rozwiązaniu sprawy już choćby z tego względu, że trudniej jest o porozumienie między milionami rolników, niż między kilku lub kilkunastoma przemysłowcami. Z drugiej strony rolnictwu trudniej jest regulować produkcję, ta bowiem więcej zależy od czynnika, którego niema w przemyśle, a którym jest przyroda, niż od woli człowieka. Obserwujemy rów-

Morderstwo w Leningradzie.

Zasługi „bolszewika ze stali“.

MOSKWA 2. 12. „O godzinie 16.30 został zabity z ręki mordercy, nasłanego przez wrogów klasy robotniczej, Sergiusz Kirow“.

Zabójstwa dokonano w gmachu Sowietu leningradzkiego (były Instytut Smolny). Sprawca zabójstwa został aresztowany. Władze ustalają indentyczność zamachowca.

Sergiusz Mironowicz Kirow należał do t. zw. „starej gwardji bolszewickiej“. Był członkiem partji komunistycznej od roku 1904. Za rządów carskich odsiadywał za nielegalną akcję rewolucyjną długoletnie więzienie. Po rewolucji zajmuje szereg wybitnych stanowisk w armji i partji. Ostatnio Kirow zajmował stanowisko sekretarza Centralnego Komitetu Partji komunistycznej, sekretarza Okręgowego Komitetu Partji Komunistycznej w Leningradzie oraz członka Centralnego Komitetu Wykonawczego Z. S. R. R.

Komunikat oficjalny.

MOSKWA 2. 12. Komunikat oficjalny o zabójstwie Kirowa mówi ogólnikowo, „że zginął z ręki zabójcy, nasłanego przez wrogów klasy robotniczej“.

Odezwa komisariatu przemysłu spożywczego twierdzi, że zabójca został nasłany przez wrogów związku sowieckiego. Centralny komitet partji komunistycznej wydał z okazji zamachu specjalną odezwę, nawołującą ludzi pracy do dalszej walki o triumf socjalizmu i o wytypowanie wszystkich wrogów klasy robotniczej.

Pogrzeb Kirowa odbędzie się w Moskwie w dn. 6 grudnia. Prochy zmarłego zostaną pochowane w murze kremlońskim.

Nowe fortyfikacje w Prusach Wschodnich.

GDANSK Od przejeżdżającego przez Gdańsk obywatela Prus Wschodnich, IKC. dowiaduje się ciekawych szczegółów dotyczących zbrojeń na tym obszarze.

Otóż okazuje się że w ostatnich tygodniach w Królewcu podjęta została budowa nowych koszar. Dotychczasowe koszary królewieckie, pochodzące z okresu przedwojennego mogły pomieścić 20 tysięcy żołnierzy. Nowe koszary pomieszczą 40 tysięcy żołnierzy.

Dalej stwierdzono się że koło Piławy został stworzony podziemny port lotniczy, jako baza dla lotnictwa wojennej marynarki niemieckiej. Wreszcie stwierdzono, że na całym południowym odcinku Prus Wschodnich prowadzone są gorączkowe prace fortyfikacyjne. Prace te są dozorowane przez Reichswehrę.

Szwajcarski minister o groźbie wojny.

BERN. Szwajcarski minister wojny Minger, wygłosił na zebraniu partji konserwatywnej w Thun przemówienie na temat, „Naród i armja“.

niez w rolnictwie stały spadek cen, który będzie trwał aż do czasu zajęcia wszystkich obszarów pod uprawę rolną, poczem według teorii Malthusa, ponieważ wzrost środków żywności nie jest proporcjonalny do wzrostu ludności — lecz mniejszy — powinna nastąpić wyższa cen, co jednak nie prędko nastąpi.

Z powyższego możemy wysunąć wniosek, że zamknięcie nożyc nie da się skutecznie odrazu, że należy znaleźć inną drogę, prowadzącą do zwalczenia kryzysu. Przemysł bowiem jest za silny, żeby pozwolił dobrowolnie na obniżenie cen do poziomu cen rolnych, a rolnictwo za słabe, ażeby podwyższyć ceny ziemiopłodów.

Istnieje jednak inna droga, która prowadzi do tego samego celu, co zamknięcie nożyc, a mianowicie droga podniesienia dochodowości przedsiębiorstw przemysłowych i gospodarstw rolnych. I na tym terenie przedstawia się szerokie pole działalności dla polityki gospodarczej państwa.

Zwiększona dochodowość przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych wzmocze i ożywi życie gospodarcze, zwiększy siłę nabywczą ludności i przyspieszy okres konjunktury.

MOSKWA, 2. 12. Cała prasa zamieszcza mnóstwo rezolucyj, powziętych przez organizacje partyjne i robotnicze, potępiające zabójstwo Sergiusza Kirowa oraz wyrażające wierność najwyższym władzom partji komunistycznej ze Stalinem na czele.

Komisariat obrony ogłasza komunikat, w którym nazywa Kirowa „jednym z najbardziej aktywnych organizatorów zwycięskiej armji sowieckiej na froncie wojny domowej“. Komunikat nazywa Kirowa „bolszewikiem ze stali“, którego walka z wrogiem rewolucji proletariackiej będzie przykładem dla armji czerwonej.

Ogłoszona została odezwa, poświęcona pamięci Kirowa, podpisana przez wybitnych członków Komitetu Centralnego Partji Komunistycznej ze Stalinem na czele.

Odezwa ta podnosi zasługi Kirowa, jako rewolucjonisty w okresie rządów carskich oraz wybitnego działacza komunistycznego w czasie wojny domowej i w okresie formowania państwa sowieckiego.

We wszystkich fabrykach w Leningradzie odbyły się liczne zgromadzenia robotników, na których uchwalono rezolucje, potępiające zabójstwo Kirowa i wyrażające oddanie partji komunistycznej, ze Stalinem na czele. Jedna z rezolucyj stwierdza, iż zabójstwo Kirowa nie zdoła wprowadzić rozstroju w szeregach robotniczych.

Minister podkreślał, że sytuacja międzynarodowa jest naprężona i niepewna oraz stwierdził, że wyścig zbrojeń trwa w dalszym ciągu i że niewykluczone jest w najbliższym czasie niebezpieczeństwo wojny w Europie.

Celem zabezpieczenia Szwajcarii, minister domaga się stworzenia silnej floty powietrznej oraz oddziałów zmotoryzowanych jak również budowy fortyfikacji.

W związku z tem minister potępił stanowisko socjal-demokratów, popierających wniosek komunistyczny przeciwko przedłużeniu okresu szkolenia rekrutów. W zakończeniu minister podkreślił trudności polityczne i gospodarcze i domagał się zaniechania walk partyjnych.

MEDJOLAN. Dziennik miejsc. pisze, że sytuacja międzynarodowa jest tak naprężona, że odpowiedzialne rządy muszą ustawicznie nad nią czuwać i nie mogą pozostawić jej na los szczęścia, albo przypadku.

Niewątpliwe czynniki pokojowe jeszcze są górą, ponieważ wojna stanowiłaby dla mocarstw skok w nieznaną, którego nikt sobie nie życzy.

Już sam problem Saary nastrocza dużo trudności, a bezwzględne wystąpienie Jugosławji z otwartym oskarżeniem Węgier zaostriżylo jeszcze istniejące antagonizmy.

Dzień plebiscytu w zagłębiu Saary musi stanowić istotny koniec naprężonej sytuacji nad granicą Renu. Do tego celu zmierzają prace komitetu trzech, pod przewodnictwem br. Aloisiego. Komitet cieszy się zaufaniem obu stron i należy sobie życzyć, by jego końcowe wnioski spotkały się z tem samym zaufaniem. Wola mieszkańców zagłębia Saary jest prawem. Postanowienia traktatów należy uszanować. Jeżeli po 13 stycznia los zagłębia Saary rozstrzygnie się bez żadnych dalszych następstw, Europa odetchnie.

Minister Beck jest także dobrym strzelcem.

WARSZAWA 1.XII. Dziś w godzinach wieczornych p. min. Beck odwiedził nauczycielski klub strzelecki w towarzystwie wyższych urzędników Ministerstwa Spraw Zagr., zdobywając przy sposobności odznakę strzelecką trzeciej klasy, osiągając 87 pkt. na 100 możliwych. Odznakę strzelecką wręczył p. ministrowi prezes nauczycielskiego klubu strzeleckiego prof. Strzemiński.

